

În bătaia peniței

Revistă de cultură, literatură și artă,
Anul I, Nr. 4/ 2016 (SUPLIMENT PE DECEMBRIE)
În bătaia peniței (Online) = ISSN 2501-1529
ISSN-L 2501-1529

Redacția

**Revistă de cultură, literatură și artă,
Fondată la Caransebeș,
de Ana-Cristina POPESCU,
Adrian POPESCU,
Ion TURNEA
și Simona Petronela MÎTU,
în ianuarie 2016,
-apare trimestrial-**

Redacția:

Redactor-șef: Ana-Cristina POPESCU
Redactor-șef adjunct : Ion TURNEA

Secretar de redacție:

Simona Petronela MÎTU

Redactor tehnic și artistic: Adrian POPESCU

Redactori:

Petru ANDRAŞ, Valentin BUSUIOC, Alexa Gavril BÂLE, Ana Caia, Melania Rusu CARAGIOIU,
Antuza Valentina DÂRLEA, Romulus FRÎNCU, Ana GHIAUR, Maria IEVA, Ioana-Gerlinde LUNGU GRASZL,
Lucia Elena POPA, Gabriela Dagmar PREDA, Manuela DĂNESCU PROCOIAN, Simona Gabriela ȚÎRU, Andrușa R. VĂTUIU.

Redactori asociați:

Adrian CRÂNGANU, Romeo Ioan ROȘIIANU, Mariana STRUNGĂ,

sumar

Evenimente: Irina Lucia Mihalca - lansare de carte, pag. 3-4

Poezie: Valentin Busuioc, pag. 5,

Istorie/Monografie/Folclor; Melania Rusu Caragioiu, pag. 6-8, Ion Turnea pag. 8-9, Romulus Frîncu pag. 9-12, Ana-Cristina Popescu pag. 13-15

Simion TODORESCU
Membrii în colectivul redațional
Tinere condeie:

Valentina CRAMER, Dariana DUNĂRINȚU,
Florina Doican, Andrada Keszec.

Tehnoredactare: Ana-Cristina POPESCU

Responsabilitatea privind conținutul materialelor publicate în revista „În bătaia peniței“ aparține strict autorului care semnează textul.

Materialele se pot trimite la adresele:
inbataiapenitei@yahoo.ro
Elzumina@yahoo.com

Adresa redacției:
str. 1 Decembrie, bl. 4, sc. A, ap. 18, loc.
Caransebeș, cod. 325400,
jud. Caraș Severin, România.
Tel. 0766293724, 0736942924
www.inbataiapenitei.elzumina.ro
<http://blogul.elzumina.ro/>
www.elzumina.ro

Nr. 5 al revistei „În bătaia peniței“
o să apară în luna ianuarie 2017.

La finalul lui decembrie o să fie publicată pe suport de hârtie și on-line antologia *În bătaia peniței* ce va cuprinde o parte din materialele publicate în cele patru numere ale revistei și suplimentele acesteia din primul an.

Proză: Lissette Ioana LATCHESCU, pag. 16-17

Religie: Radu Botiș, pag. 18. Ana-Cristina Popescu pag. 18-20

Eseu: Andrada Keszeg pag. 21, Doican Florina, Cristina Iancu, Mihailă Mario pag. 22, Andreea Bartic, Ștefoni Ovidiu, Șteț Daniel, Cocoșilă Mario, pag. 23

Apariții editoriale: Preda Gabriela, Maria Secula pag. 24

Evenimente

LANSARE DE CARTE BIBLIOTECA METROPOLITANA

Irina Lucia Mihalca lansează volumul de poezii "Dincolo de luntrea visului"

Marti, 22 noiembrie 2016, începând cu ora 18.00, publicul este invitat la lansarea și sesiunea de autografe a volumului de poezii, «Dincolo de luntra visului» a scriitoarei Irina Lucia Mihalca. Evenimentul va fi gazduit de Biblioteca Metropolitană Bucuresti (str. Tache Ionescu, nr. 4) va cuprinde cuvinte ale autorului, ale invitatilor speciali, recitari, momente artistice. Alături de personalități ale vietii cultural-artistice, vor fi prezenti scriitori, poeți, prieteni și apropiati. Volumul a fost editat la Editura Musatinia, Roman, sub îngrijirea editorului Emilia Tutuianu, datorita colaborarii indelungate in decursul timpului cu Revista Musatinia și, totodata, datorita meleagurilor natale, Piatra Neamt. Cuvantul înainte a fost scris de scriitoarea și poeta Adina Daniela Dumitrescu.

„...Fără să vrei, citind versurile poetei Irina Lucia Mihalca prinse-n cununa de față, devii poet. Fără să vrei, făcând înconjurul lumii și urcând înspre ceruri, coborând în abisurile pline de taine ascunse, devii călătorul filozof, căci sunt la un loc și lucruri văzute, și bănuite, și mesaje trimise și deducții. Fără să vrei câștigi din inocență pierdută, devenind innocent și pur. Fără să vrei înflorești ca femeie, feminitatea romantică a autoarei îmbie la băutul izvorului cu apă vie, la al tinereții cu cercei la urechi. Citind visezi, zâmbești, înflorești, citind te încălzești ca om, te transfigurezi în femeia sensibilă și senzuală, care n-are nevoie să lepede haine, dorința spre celălalt izbucnind ca focurile pădurii-n noapte, acolo unde au fost ascunse comori... Si fără vrei devii și tu o curajoasă, căci scrierile Irinei Lucia Mihalca sunt curajoase, nu prin părăsirea rimelor stas, ci prin miza metafizică, morală și aş putea spune, esoterică a lor. Stilul ei reflectă o dăruire intelectuală ce liază suflete, eliberându-se de dogmatismul laicului, dar și de stridențele, vulgaritățile moderniste și postmoderniste. Dispariția ad literam a sexului explicit, a exhibitionismului afișat, prin atingerile ei feminine, capată accente de senzualitate, de simțire asemănătoare celei divine. O alchimie plimbă, transformă și contopește, ca apoi să dispară, apărând în alte planuri și timpuri, dar rămânându-ți certitudinea că a fost totdeauna acolo; a vegheat și a aşteptat, intrupându-se, având nu numai coerență spirituală, dar și transcendentă. Iubirea, speranța și perpetuarea ei sunt țesute din substanță divină ce devine izvor la îndemâna cititorului. Desele dialoguri cu eul sau cu celălalt eu, iubitul, aproapele, viul, toate vin ca o certitudine a simțirii nu numai împărtășite, dar și ca o cale liberă de intrare pe poarta aceluiași sine. Păşim...”

Impresii:

Irina Lucia Mihalca este o poetă experimentată, cu un discurs liric bine articulat, cu o paletă imagistică debordantă. Poemele ei sunt ample revârsări de lirism, cu supraetajări de metafore de mare impact emoțional, degajând un mesaj bine ancorat în țesătura versului. Arborescentă și delicată, năvalnică și inefabilă precum șoapta unui izvor de munte, poezia Irinei Lucia Mihalca reprezintă cartea de vizită a unei autoare de certă valoare și originalitate. Poemele Irinei Lucia Mihalca conțină o mitologie erotică și existențială sui-generis. Fervoreea genuină a sentimentului de dragoste se consumă în imagini de o mare transparență și puritate, traducând, în termenii unui lirism absolut, o geografie sufletească tulburătoare. Iubirea, percepță ca trăire intensă și purificatoare, este captată în cadre ample, care se ordonează în arhitecturi imagistice fastuoase. Melancolică și vizionară, poeta adaugă periplului său liric dimensiunea rezonantă a unei ambiguități savant dozate, care aduce un plus de expresivitate și profunzime întregului edificiu poetic. Un apetit pentru imaginea scăpărătoare, arborescentă, o navigare profundă în planul ideii, care acaparează spațiul poemului și conferă sensibilitate și emoție întregului edificiu liric. Un fast imagistic, o retorică a diafanității exemplare, un fel de euforie barocă a ceremonialului poetic, care creează vaste polifonii ideatice. O tensiune constantă a discursului liric, sprijinită pe o gesticulație amplă, asigură o coerență benefică a întregului edificiu poetic. Originalitatea frapantă a limbajului poetic face aproape imposibilă orice tentativă de a o situa pe Irina Lucia Mihalca (fie și din rațiuni de strictă eficiență metodologică) într-o descendență plauzibilă a liricii feminine. Poeta se sustrage, cu orgoliu, rigorilor oricărei formule aleatorii, trasând, cu fiecare poem, un destin literar de excepție.

Geo Galetaru

Din lectura poemelor sale, am observat că Irina - Lucia Mihalca scrie o poezie stilizată, cu multe valențe

Evenimente

În bătaia penitei

ideatice, un sublimat metaoric reușit, generat în creuzetul alchimiei cuvintelor, o substanță eterică ce caracterizează esteticul și moralul și care, deopotrivă, o autoreferențiază în literatura contemporană.

Gheorghe Apetroae Sibiu

Dacă suntem făcuți din atomi, din atom venim, în atom ne întoarcem și din nou renaștem. Versurile Irinei Lucia Mihalca ne fac să ne simțim aproape, un tot unitar, o atracție, o dorință de unire și întregire întru Dumnezeu, care e întru totul. A fi sau a nu fi, o pulsăție a creatorului. Creatorul pulsează, inspiră prin viață și moarte, început și sfârșit. La început am avut senzația că eu sunt subiectul/ destinatarul și aici e secretul Irinei - ne face pe fiecare să ne simțim la fel, fără discriminare. E atât de clară... Versurile te ung la suflet, dar te și trezesc. Metaforele ei sunt construite din real, sunt tratate serios și în asta constă secretul multitudinilor de mesaje care mustesc în poezia sa. Un copil o interpretează ca pe un basm, un matur ca pe un punct cotidian, un agricultor ca pe un moment din natură, un îndrăgostit ca pe o declarație reușită și, iată poezia care poate fi dezvelită precum ceapa, până în inima ei. Am senzația că sunt trei muze în Irina, care compun poezia. Toți avem mai multe muze de-a lungul vieții, însă pe măsură ce ne maturizăm, ne despărțim de cele tinere, nu și Irina. Ea are o experiență de viață intensă, are respect pentru tot ce se mișcă în jur. Se pare că poeta s-a apropiat de toate din credință și comuniunea cu divinul. În versurile ei, totul e posibil și explicat cu claritate. Ea te poartă într-o lume bine definită. Îți deschide ușa și te invită într-un loc total, armonic, vibrant, fără năluciri sau imagini derutante... Irina știe ce vrea, unde e ținta și îți-o arată clar spunându-ți: Nu te speria! Aceasta e lumea și raiul eşti tu! Poeta Irina Lucia Mihalca scrie pentru toată lumea. Folosește un limbaj activ, simplu și direct chiar și atunci când introduce în vers cuvinte dintr-o altă limbă, cuvinte usoare care ne par familiare... Azi, marii majoritați, nu ne place să fim încadrați. "Eu sunt cel ce sunt", ne dovedește prin versul ei că suntem creați după chipul și asemănarea Lui, și că ea a rămas credincioasă locului de unde vine, a rămas credincioasă iubirii care a adus-o pe lume și că cele lumești nu o deranjează sau convinge să renunțe la origine, la puritatea cu care a venit pe lume. Noi suntem aici pentru înălțare, nu pentru seducția celor din jur, suntem aici să creștem în frumos! Suntem egalii florilor și ai găzelor, ai păsărilor, ai vântului, ai stelelor și ai întregului univers, ne spune Irina. Fără să vrei înveți să nu mai fii racist, egoist și singur în trai, vei vedea dintr-o dată că se ridică soarele și luminează întreaga lume, vei simți o adiere de vânt, îți mângâie fruntea este raiul din Suflet, cititorule!

Ben Todică

Acest eveniment este realizat cu sprijinul revistei Art Out.

Persoană de contact: Laura Lucia Mihalca

Responsabil proiect/ Co-Președinte Asociația Art Out

Gazda:
Biblioteca Metropolitană București

Partener strategic:
Asociația Art Out

LANSARE DE CARTE

Dincolo de luntrea visului
volum de poezii de Irina Lucia Mihalca

Marți, 22 noiembrie 2016, ora 18.00
Biblioteca Matropolitana București

Există un timp pentru toate,
un timp de uitare, un timp de-nvățare,
un timp de trăire, un timp de iubire,
un timp pentru somnul cel lung,
un timp de murire.
Pas cu pas, toate, se-nvăță și se dezvoltă.
Aliterația timpului

“Fără să vrei, citind versurile poetei Irina Lucia Mihalca prinse-n cununa de față, devii poet. Fără să vrei, făcând înconjurul lumii și urcând înspre ceruri, coborând în abisurile pline de taine ascunse, devii călătorul filozof, căci sunt în un loc și lucruri vazute, și bănuite, și mesaje trimise și deducții. Fără să vrei căștiți din inocența pierdută...”

Adina Dumitrescu, scriitor-poet

“Irina Lucia Mihalca este o poetă experimentată, cu un discurs liric bine articulat, cu o paletă imagistică debordantă. Poemele ei sunt ample, revârsări de lirism, cu supraetajări de metafore de mare impact emoțional, degajând un mesaj bine ancorat în tensura versului. Arborescentă și delicată, naivănică și nefabilă precum soapta unui izvor de mister, poezia Irinei Lucia Mihalca reprezintă carteia de vizită a unei autoare de certă valoare și originalitate.”

Geo Galetaru, scriitor-poet

Poezie

În bătaia penitei

Valentin BUSUIOC

Lostrița

sunt zile în care nu răspund la telefon
nu trag jaluzele
nu deschid aparatul de radio sau televizorul
calculatorul stă nepornit
și uitate stau în el
ca și în cărțile pline de praf
atâtea lumi care nu vor muri niciodată
în astfel de zile stau ascuns în mâlul tristeții

Trăiri

cum stă în repetatele mele visuri
acea ultimă lostriță
auzindu-i pe toți cei de pe mal cum o caută
cum o strigă
însă ei nu-i pasă că lor le e foame
că le e sete
ci doar aşteaptă în tăcere
ca Dumnezeu să-și scoată barca în larg
și să o prindă în plasa
memoriei sale.

mă simt
precum mărarul pe care mi l-a dat mama
și mi-a zis să-l toc mărunt mărunt
să pun puțin câte puțin în mâncare
să-i dea gust și aromă
să se sature lumea
și să se bucure
la fel cum și mâinile ei o vor face
când se vor pierde
printre rădăcinile
mărarului verde
din congelator

O iederă să fii

Mi-ar fi plăcut să fii mai bine-o plantă.
O iederă să fii lângă obrazul meu sunând
când reci curentii serii vin în pantă
din cerul rezemat pe-un singur gând.
Să-ți fi știut căldura, lângă coastă,
de frunze tremurândă și lucind,
să fie-un singur trunchi secunda noastră
pe două ramuri luna sprijinind.
Și foșnetul orașului, mai altul și mai smuls
ca marea din culoare, jos la diguri,
să fi bătut oprind cu un impuls
stâlpii tăcerii-naintând, nesiguri.
S-aud c-o frunză, cu o rădăcină,
mi-ar fi plăcut un anotimp sever,
când ultimele ghețuri se dezbină
în ele îNSELE. Și nu au loc și pier.

Nichita Stănescu

(31 martie 1933, Ploiești - 13 decembrie 1983, București)
poet, scriitor și eseist român,
ales post-mortem membru al Academiei Române

UN MARTOR OCULAR AL MAREI UNIRI Material redactat de Melania Rusu Caragioiu.

(în anul 1980)

Unirea Transilvaniei cu România, la 1 Decembrie 1918 a rămas întipărită în documente și în memoria noastră printr-o neasemuită forță evocatoare. De pe scena vieții au dispărut treptat o seamă de martori oculari, dar cuvântul lor s-a păstrat și vorbește și azi generațiilor prezente și viitoare despre semnificația marelui eveniment.

La acele mii de documente și atestări, prin materialul de față dorim să adăugăm o pagină de entuziasm și dăruire,

exprimată prin viața și activitatea unui participant, la înfăptuirea Marei Uniri pe care l-am cunoscut personal 1978- și care este octogenarul Mihai Stoicovici, (inginer, astronom), născut în 1887 și care a relatat următoarele:

„Sunt născut în București, fiind de naționalitate română, din Caransebeș, mama provenind din „familia Biju. Tatăl meu era cofetar. Când am împlinit trei ani, mama îmbolnăvindu-se ne-am „mutat la Caransebeș.

„Încă de mic am manifestat înclinații și a reușit să dau efect celor spuse de mine și aceasta „făcea să am roluri la fiecare serbare. Odată, prin clasele primare la serbările școlare, văzându-„,mă înfășurat de sus și până jos în culorile Austro-Ungariei, am refuzat să port eșarfa „respectivă. După cum era de așteptat gestul meu a produs o puternică reacție. Am fost eliminat „din școală primind nota patru la purtare. Totuși mi-am continuat școala, am terminat gimnaziul „și apoi am fost înscris la școală de ofițeri. Absolvirea școlii de ofițeri a coincis cu începerea „primului război mondial. Am fost trimis pe front. Rănit fiind, am revenit acasă la Caransebeș. „Aci am reușit să intru în conflict cu garnizana austriacă trimisă la Caransebeș, pe aceleași „motive de nesupunere în fața umilirii.

„Ca într-un film s-au derulat întâmplări de necrezut, comandantul voind să mă împuște pe „loc. În momentul în care a îndreptat pistolul spre mine, m-am retras după soba din încăpere și „am tras și eu piedica pistolului, hotărât să mă răzbun la rândul meu, păstrând din cele opt „gloanțe, unul și pentru mine.

„Tatăl meu (era pe atunci președintele Societății de vânătoare), aflându-se prin apropiere „a trimis un colonel să vadă ce se întâmplă. Acesta a intrat în încăpere tocmai la momentul „oportun. Urmarea, am fost arestat și trimis sub escortă tocmai la Liubliana spre a fi degradat și „judecat.

„Am fost condamnat la moarte. În timp ce mi se ctea sentința de moarte, spre a fi preluat „de plutonul de execuție, am vociferat că se exagerează în acuzația care mi s-a adus și că în actul „acuzator era mai exact decât în traducerea ce mi se ctea. Imediat s-a suspendat execuția, dar „drept pedeapsă am fost trimis pe front în prima linie. Întâmplări, fapte de arme s-au petrecut „atunci, noi români nevoind să luptăm împotriva fraților noștri de sânge, români.

„Îmi amintesc încă de un fapt emoționant petrecut în tranșeele la Piave când taragotul „fermecat al lui Luță Ioviță suna aşa de frumos și de dulce de se opreau luptele și gloanțele din „zbor și tăcea și dușmanul ascultându-l

„Eu ispășindu-mi aşa zisa pedeapsă m-am reîntors la Caransebeș, unde se trăia intensitatea „Marei Uniri.

„În Caransebeș făceam parte din garda națională care era însuflețită de „, o mare fierbere „românească.

„Inaite de a merge la Alba Iulia, îmi amintesc, a avut loc luptă în care 150 de oameni din „Garda națională din Caransebeș au dat doavadă de un neasemuit eroism. Printre ei erau „majoritatea civili și teologi, fără pregătire militară, mulți dintre ei nu făcuseră nici armata, iar „numărul de soldați era foarte mic. Totuși cu piepturile lor au încercat să stăvilească marea jale, „pe care au semănat-o pe aceste teritorii trupele austro-ungare din Balcani. Am reușit să „dezarmăm 10.000-15.000 inamici, care retrăgându-se voiau să distrugă tot. Pentru meritele „deoebite de care am dat doavadă am fost decorați cu cea mai mare distincție militară.

„Înainte de 1 decembrie 1918 am plecat la Alba Iulia. Eram peste 100.000 de oameni care „mărtăluiam și stăteam sub cerul liber, dar bucuria noastră era imensă. Șefii noștri, Colonelul „Biju, Jumanca, Miron Cristea

Istorie/Monografie/Folclor

(patriarhul) s-sau dus cu trenul, dar nouă ni s-au alăturat oameni „de la Deva, de la Hațeg și de pe tot cuprinsul pe unde am trecut.

„După consfințirea Actului Unirii și după terminarea serbărilor m-am reîntors acasă. După puțin „timp am plecat la Viena, la politehnica, specializându-mă ca inginer optician și astronom. Nu „am reușit atunci să mi termine studiile din cauza stării materiale, dar mi le-am completat „ulterior. Devenind specialist pentru repararea instrumentelor optice, folosite în „astronomie. Această profesie, pe lângă cea de astronom, am practicat-o în multe state ale lumii, „dar cea mai mare parte a activității mele mi-am desfășurat-o în țară, la Timișoara, la „Observatorul astronomic de la Universitate-Politehnica, unde am lucrat până la vîrstă de șaptezeci de ani, „fiind în același timp și activist obștesc.

„În ultimi zece ani am început să scriu aforisme- vreo 7.000, și poezii, de asemenea să participe la „numeroase acțiuni în municipiu și în județ în cadrul cenaclurilor literare. Printre pasiuni pot „enumera și pe cele 1500 de cărți ale mele, pe care aş dori să le citeșc pe toate. Dar vă rog să nu „credeți că eu toată ziua o petrec făcând poezii. Mă îngrijesc singur și-mi văd de obligațiile „cerute de munca obștească”

Ascultând această istorie vie a românilor, rostă chiar de eroul acestui reportaj, ne reamintim, zilele de mari încercări prin care a trecut mereu neamul nostru și miracolele de vitejie care au ajutat la înălțarea acestui neam

Dăm mai jos spicuri din această pagină profund implicată în realitatea noastră, scrisă în ultimul timp de eroul reportajului : revoluționarul, inginerul, astronomul, poetul, activistul social, Mihai Stoicovici :

ÎN LUME

... Ne-nțelegeri și cazuri săngeroase;
Unde-i rațiunea minții sănătoase ?
Oare omenirea e la sfârșitul ei ?
Nu va opune o salvare, un temei ?
De ce distrugeti civilizația și pământul ?
E chemarea naturii ! Să-și spună cuvântul !

FĂRĂ JUDECATĂ

Au căzut împărați, s-au distrus imperii,
De și au fost păziți de brațele puterii.
Armele nucleare cum să facă dreptate ?

În bătaia penitei

E un delir nebun de distrugere,
moarte !
Minți sănătoase, ieșiți la suprafață
Și dați puterilor demente o ultimă povăță !

SALVAȚI PLANETA

Pământul e prea bun, el și pe răi hrănește;
Salvați-l, e refugiu, în sănătatea primește !

HANIBAL ANTE PORTAS

Atomul , neutronul, stau azi în fața porții;
Decideți, fericire, pace, sau clipa morții !
N-aveți gropari, vă uscă soarele și vântul,
Terra refuză să vă fie mormântul !

, VOI CARE

Voi, care aveți mâinile murdare
De crime, războaie, teroare
Spălați-le în apă justiției curate,
Civilizația vă obligă la FAPTE !

LIBERTATEA

Libertatea nu poate fi cumpărata,
Ci prin jertfe de sânge câștigată.,
Ea e drept de la natură dăruită,
De nici o putere nu poate fi șirbită !

AFORISM Nr. 2533

Faptele noastre sunt ca o uitare ,
Deși suntem ceva o umbră ce dispare.
În timp suntem ceva un mers ce s-a șters
Un fir de praf ce va dispare-n univers.

AFORISM Nr. 2.183

Cu viteză te rotești în spațiu și nu simți nimic,
Știința ta cât e de mare, iar tu cât ești de mic,
Ca un fir infim în cosmos plutești,
Dar pe pământ cât de puternic ești ?
Ocupația sa i-a oferit clipe de adâncă meditație,
care se reflectă în aforisme, panseuri, în poezia sa politică.

Vorbirea sa curentă e de multe ori o poezie a dreptății, a triumfului binelui asupra răului, ca un basm ce se aşterne ca un balsam peste răurile violenței, citez: „Natura e suprema creațoare ce domină universul. Ea stăpânește materia, timpul și

infinitul. Ea e pretutindeni ca forță, mișcare și fapte, dispune și cărmuieste nemărginita eternitate”.

„Eu trăiesc cu omenirea mondială. Eu trăiesc în univers și omul e o scânteie de viață, o întâmplare. Pentru țara mea îmi fac și mi-am făcut datoria. Am trăit asuprăt, dușmănit și am învins. Poezia s-a născut acolo jos. În popor, în suferință. Eu am scris astfel ca să poată învăța oamenii din mesajul meu plin de experiență. Și iată că am ajuns să trăiesc și să lupt într-o epocă în care unii oameni întocmai petelor solare care întunecă și distrug, folosesc cultura lor ca să distrugă civilizația, cultura, pământul, poluează apele și atmosfera. Deși am o cultură într-o anumită direcție, știu că pentru a-i face buni pe oameni, pot face aceasta transmițându-le mesajul meu prin poezie și prin aforisme și aş dori să le transmit tot ce simt și toată emoția mea”

Ion TURNEA

Localitatea Peștere de-a lungul timpului

Orice început este atât de fascinant. El ascunde atâtă unicitate, atâtă înțelepciune. Nu există ființă omenească să nu-și dorească să descopere nouătatea începutului unui lucru, mai ales dacă acel lucru se dovedește extrem de folositor. Aflându-i începutul îi descoperi cauzele și poți să-l perfecționezi. O să dau câteva mici exemple. Apariția tehnologiei moderne, a calculatorului, telefoniei mobile, aparaturii moderne utile în medicină etc. deschide dorința ființei umane spre cunoaștere, cercetare, dorința de a descoperii mai mult, mai util, mai benefic. Descoperirile în domeniul biologiei, chimiei, fizicii au ajutat mult omul de-a lungul timpului iar începutul acestor descoperiri deține cheia perfecționării lor. Apariția cuvântului, a primului alfabet, a tiparului, a ajutat omul în a-și transmite

gândurile, sentimentele, descoperirile în domeniul științei, istoria, înaintașilor. Facerea lumii, apariția a tot ceea ce este viu a preocupat mereu ființa umană. Asemenea și existența unui popor, apariția lui, dispariția lui de-a lungul veacurilor unde a fost cazul a stârnit mereu curiozitatea învățătilor de a cunoaște diferite civilizații și a culege tot ceea ce este benefic științei de la fiecare. Nu mai departe de tot ceea ce necesită atenție este și originea unei localități. Începutul este pentru fiecare o enigmă și nu există formă de viață să nu simtă plăcerea primei descoperiri. Albina e fascinată să descopere universul florilor, grădinarul începător este încântat să decopere miracolul ficărei semințe ce dă rod, medicul e mulțumit să vină cu noi remedii pentru boli ce nu-și găsiseră până în acel moment leacul, profesorul e mulțumit a descoperi fiecare mlădiță și a-l ajută să crească formându-și personalitatea, Tânărul pătruns de sentimentul dragostei este atât de fericit când persoana dragă își deschide și ea sufletul față de el, geograful e încântat a pătrunde fiecare formă de relief, geologul e fascinat a descopei taina globului terestru, istoricul și nu doar acesta ci oricare om, este deosebit de mulțumit atunci când află enigmele apariției unei aşezări umane.

Satul Peștere, aşezată pe malul drept al râului Timiș, județul Caraș Severin, la o depărtare de 20 km spre nord de Caransebeș își are originea numelui din configurația locului pe care este aşezat. Terenul pe care a fost întemeiat satul este calcaros. Pe acest teren calcaros sunt săpate din vechime șase, șapte peșteri mari din care s-a extras odinioară minereu de fier și piatră de var, componente prelucrate înainte de căderea regimului comunist în România, anul 1989, la Oțelu Roșu (Ferdinand) și la Căvăran.

Pe timpul dominației austro-maghiare numele satului a fost Krassobardar, Peșterea Carașului.

În timp, străinii, oficialitățile vremii, care nu cunoșteau originea numelui satului și nici istoricul apariției acestuia pe un teren calcaros în care au fost săpate mai multe peșteri, au tradus în ungurește numele satului Peșterea, nu Peștere, pluralul geografic, de la cele șapte peșteri din hotarul comunal.

Încă din secolul al XVI-lea satul Peștere a fost menționat documentar însă ca proprietatea familiei Găman, familie care în acea vreme stăpânea Maciova, Calova, împreună cu alte sate și moșii.

În lucrarea Krasso varmegye, pagina 105, Pesty Frigyes ne arată că pe la mijlocul secolului al XIX-lea a stăpânit acest sat cu numele Peștere o familie din Vârșeț, Teodor. Din această familie, Teodor, familie curat românească, a provenit baronul Alexandru Raiadici, locuitor în Carlovit.

Baronul Radici, la sfârșitul secolului al XIX lea și începutul secolului al XX lea apare atestat ca stăpân peste destinele oamenilor din localitatea Peștere. Acesta a avut conacul în imediata apropiere a bisericii din localitate și a propus administrației locale și bisericicești dar și credincioșilor să mute biserica, pe cheltuiala sa, jos, în șoseaua principală pentru ca să-și lărgească curtea castelului său. Populația s-a opus acestei propuneri și astfel biserica a rămas pe vechea ei poziție.

După cum am menționat mai sus este atât de spectaculos să descoperi originea unei aşezări umane, de la descoperirea originii ei la evoluția acesteia de-a lungul timpului, schimbările suferite pe parcursul diferitelor perioade istorice.

După cum religia are ca scop, de la apariția lumii, partea spirituală a vieții, călăuzirea sufletului spre calea luminii veșnice, istoria este știință care se ocupă cu studiul societății omenești din cele mai vechi timpuri și până astăzi. Istoria studiază civilizații dispărute, trecutul unui popor, a unei nații, a unei aşezări omenești. Ea descoperă evoluția acestora de-a lungul vremii, cultura, tradițiile, obiceiurile, schimbările suferite datorită situațiilor conjuncturale.

Ca orice aşezare umană și localitatea Peștere își are istoria ei atestată documentar în diferite scrimeri precum lucrarea Krasso varmegye, consemnări întocmite în ungurește, deoarece o bună perioadă de timp după cum s-a putut observa în cele menționate mai sus a fost sub dominație austro-ungară.

În anul 1577 localitatea Peștere a fost atestată documentar pentru prima dată, iar în anii 1751 - 1757 s-a menționat documentar că avea un număr de șaizeci de case. În anul 1992 s-a consegnat că satul avea 298 de locuitori, iar în 2002 un număr de 264 locuitori.

Despre istoricul satului Peștere dar și al bisericii locului există un document și în arhiva parohiei Cuvioasa Paraschiva întocmit de preotul Bujor Borlovaș.

Romulus FRÎNCU

Trecătoarea Porțile de Fier ale Transilvaniei, martora unor confruntări istorice

Porțile de Fier ale Transilvaniei, cu Munții Retezat la sud și Munții Poiana Ruscăi la nord, constituiau bariere naturale greu de străbătut pentru eventualii atacatori. Acest loc a fost martorul unor confruntări ce au rămas în istorie.

Astfel, legiunile romane ale lui Tetius lulianus s-au confruntat cu dacii prima oară în anul 89. Tot pe aici au pătruns în Dacia legiunile romane conduse de însusi împăratul Traian. Era în primavara anului 101 d.Hr.

Bătălia s-a încheiat însă cu o remiză, victoria trâmbițată de romani a fost de fapt nedecisă. Este concludent citatul lui Dio Cassius din Istoria Romană LXVIII, 8, 2: „Dar Traian s-a angajat în lupta cu ei și a văzut răniți pe mulți dintre ai săi și a ucis mulți dușmani. Și când bandajele nu le-au mai ajuns (romanilor), se zice că nu și-a cruțat nici propriile sale veșminte, ci le-a tăiat fășii. Apoi a poruncit să se ridice un altar soldaților căzuți în luptă și să li se aducă în fiecare an jertfă pentru morți.” Între 105-106 are loc un alt război, în care Dacia devine provincie romană cu capitala la ULPIA TRAIANA AUGUSTA DACICA SARMIZEGETUSA.

Aici s-a descoperit un sistem de fortificații antice. Valurile de pământ vechi au fost refăcute în vremurile medievale.

Tot pe aici, în marea lor năvălire, tătarii lui Budek, unul din strălucitorii comandanți ai hanului Ogodai, au trecut din Ardeal în Banat, în 1241, întâlnindu-se cu grupul care venea pe la Poarta Orientală, din Oltenia. Și tot pe aici s-au scurs, după un an, când grave evenimente petrecute în vatra lor asiatică i-au determinat să se retragă pentru totdeauna.

În anul 1442, în ținutul Hunedoarei se declanșează lupta condusă de Iancu de Hunedoara împotriva cotropirii

ottomane. Astfel, pe 6 septembrie 1442, la „Poarta de Fier” a Transilvaniei, Iancu de Hunedoara cu oastea sa de 15000 de soldați spulberă armata otomană de 80000 de luptători.

Nu departe de aici (cca. 4 km), la intrarea în localitatea Zeicani, pe DN 68, ce merge paralel cu un vechi drum roman, în partea dreaptă a şoselei, se află, până în 1992, un monument în formă de buzdugan, ridicat în 1896, cu ocazia împlinirii a 454 ani de la mărețul eveniment.

Pe acest monument care s-a numit o bună perioadă „Buzduganul lui Hunyadi” scria următoarele:
 „Hunyadi János tizenötezer vitézével, az 1442-iki szeptember 6-án e szorosban verte szét Sehabeddin beglerbéknek Erdélybe nyomuló nyolcvanezer főnyi hadseregét. A dicső fegyvertény öröök emlékéül állítottá ez oszlopot Hunyadvármegye közönsége a honfoglalás ezredik évében.”

În traducere:

„Iancu de Hunedoara cu cei 15 000 de viteji ai săi în acest defileu a zduncinat la 6 septembrie 1442 armata intrusă a beglerbegului Sehabeddin. Acest obelisc a fost ridicat de oamenii comitatului Hunyadvár pentru a comemora această victorie strălucită cu ocazia împlinirii a o mie de ani de la Descălecăt (1896 n.r.).” În anul 1991, acest monument uriaș a dispărut într-o noapte.

Pentru a-și recăpăta tronul, spre sfârșitul anului 1442, Vlad Dracul intră în Țara Românească ajutat de oaste turcească. Un detașament de oaste otomană este distrus la Poarta de Fier, la trecerea spre Banat, în 9 ianuarie 1443.

În urmă cu 356 ani, în luna noiembrie a anului 1660, debușeul grosului oștilor turcești, în Depresiunea Hategului, s-a efectuat pe la BăuțariZeicani, prin Poarta de Fier a Transilvaniei. Ajuns în trecătoare, cărturarul Evlia Celebi cel care a participat la campaniile militare din Ardeal, în calitate de cronicar și tălmaci al lui Husein Paşa și al amiralului serdar Köse-Ali Paşa, notează: „Poarta de Fier ungurească. Pe vremuri, Poarta de Fier era un zid de apărare aşa de puternic, că n-avea pereche în toată lumea. Istoricii maghiari atribuie construirea ei lui Alexandru (Iskender) Macedon”. Adjudecarea acestei lucrări pe seama lui Alexandru cel Mare denotă convingerea contemporanilor lui Evlia Celebi că ea ar fi fost opera antichității.

La începutul lunii iulie 1661, armata turcească pornea „la lupta pentru credință” (jihad), intrând în Ardeal pe același itinerar, prin Poarta de Fier a Transilvaniei. După două zile de odihnă prin pădurile Băuțarilor, cronicarul notează: „cu greu au putut trece trei mii două sute de căruțe și tot atâtea mii de cai de povară și cămile încărcate cu pulbere”. Trupele otomane fac o scurtă escală la Grădiște-Ulpia Traiana, unde „fuseseră mai înainte o biserică mare, pe care gazilul Seidi Paşa o dărâmase”, la incursiunea din 1659. Apoi, își instalează tabăra pe câmpia din fața Hațegului, spre a face joncțiunea cu oastea tătarilor.

A existat aici un loc de vamă, folosit din antichitate până în pragul vremurilor moderne, și tot aici a funcționat o vreme granița de stat cu pământurile ocupate de către turci, în Banat.

Spada medievală de la Bucova

Muzeul de Istorie al Județului Caraș-Severin din Reșița a achiziționat prin anii '80 o spadă medievală fragmentară, descoperită întâmplător la Bucova, în locul numit Şanțuri, din apropierea Porților de Fier ale Transilvaniei. Cercetări arheologice au evidențiat existența unor fortificații dacice, probabil anticul Tapae, și a unor fortificații din sec. XV-XVI.

Analiza tipologică a Spadei de la Bucova este îngreunată de lipsa gărzii, element care prin forma și dimensiunile sale ar fi putut dezvăluia amănunte importante legate de mânuirea armei și implicit de datarea acesteia. Nici lama acestei spade nu s-a păstrat întreagă, din vîrf lipsind o porțiune. Astfel, în prezent, întreaga piesă măsoară în lungime 708 mm.

Lama propriu-zisă păstrată, cu lungimea de 546 mm, este dreaptă, iar lățimea ei scade destul de puțin, de la 48 mm la umerii de prindere a gărzii, la 45 mm la mijloc, și 38 mm în extremitatea dinspre vîrf. și grosimea lamei scade uniform, măsurând în aceleași puncte 4,5; 3 și respectiv 2 mm. Pe cele două fețe ale lamei, pot fi observateșențuirile mediane. Acestea sunt puțin adâncite, maximum 1 mm, dar foarte late: 20 mm la gardă, îngustându-se proporțional cu lama, până la 12 mm spre vîrf.

Tija mânerului, forjată din aceeași bară de metal cu lama, are lungimea cuprinsă între umerii lamei și buton de

110 mm, fiind mai lată spre lamă 28 mm, și mai îngustă la intrarea în buton, unde măsoară 16 mm. În aceleasi puncte de măsurare, grosimea tijei mânerului este de 4, respectiv 3 mm.

Butonul mânerului este discoidal, oferind aspectul unui cilindru plat, din ale cărui suprafete circulare evoluează două trunchiuri de con puțin proeminente. Diametrul total al discului este de 52 mm, iar diametrele celor două suprafete aproximativ circulare rezultate pe fețele butonului reprezintă cca. 35 mm. Grosimea maximă a butonului, măsurată între cele două fețe, este de 33 mm, iar grosimea părții centrale măsoară 14 mm. Butonul nu este străpuns de tija mânerului, iar urme de nituire nu sunt vizibile, ceea ce îndreptăște afirmația că fixarea s-a făcut prin baterea pe tija rece, a butonului cald.

Dimensiunile și forma acestor părți componente pot dezvăluи unele trăsături specifice ale Spadei de la Bucova. Lama destul de robustă, cu tăișurile ce nu converg abrupt spre un vârf ascuțit, dar mai ales sențuirile mediane foarte late, sunt trăsături specifice spadelor pentru lovitură.

Armele dotate cu asemenea lame își găsesc întrebunțare mai ales în mediul cavaleresc, reprezentând o categorie perfect adaptată luptei din șaua calului, în care lovirea cu o singură mână prevalează împungerii sau lovirii cu o mână și jumătate. Această afirmație este întărită și de mânerul destul de scurt, pentru cuprins cu o singură mână, ca și de butonul masiv, care asigură o mai bună echilibrare, oferind astfel și posibilitatea împungerii.

Referitor la proveniența Spadei de la Bucova, lipsa vreunei mărci de atelier nu permite o soluție categorică. Apariția piesei într-o zonă circulată, precum și maniera îngrijită de lucru, ar putea pleda pentru proveniența din spațiul apusean sau central-european, dar nici soluția locală nu poate fi eliminată, având în vedere că existența unor ateliere ce produceau asemenea arme în secolul al XIII-lea este documentată arheologic, cel puțin pentru Transilvania.

În concluzie, putem afirma că arma noastră, prin morfologie și echilibrare, aparține grupului spadelor folosite în primul rând pentru lovitură cu o singură mână, dar și pentru împuns, cu predilecție în lupta de cavalerie, reprezentând prima variantă a spadelor dotate cu buton discoidal, foarte frecvente în jurul cumpenei secolelor XIII-XIV. Cum pe spadă mai apare elementul timpuriu, ca lama cu tăișuri aproape paralele și sențuirile late, datarea ei trebuie coborâtă spre mijlocul secolului al XIII-lea.

Apariția Sabiei de la Bucova într-o zonă de locuire și stăpâniri românești ni se pare deosebit de semnificativă. Ea reprezintă un document arheologic de primă importanță pentru istoria secolelor XIII-XIV.

SURSA:

Zeno Pinter, Dumitru Teicu, „Spada medievală de la Bucova”, BANATICA, 13, Muzeul de Istorie al Județului Caraș-Severin, I, Reșița, 1995, p. 251-252, 255;

Zeno-Karl Pinter, „Spada și sabia medievală în Transilvania și Banat (secolele IX-XIV)”, Bibliotheca Brukenthal, VII, ediția a II-a, Sibiu, 2007, p. 93.

LADA CU ȚOALE SAU LADA DE ZESTRE

După vîrstă de doisprezece ani era admis ca fata să se mărite. Peștitul era îndatorirea părinților junelui. După înțelegere, invitau neamurile la „căpară” (un fel de tocmeală), la casa miresei. Mirele nu lua parte la „căpară”. Mireasa primea de la părinții „copilului” (feciorului) doi-patru galbeni și bani de la rude. Se înțelegeau și pentru zestre. În general mireasa primea la căsătorie pământ, bani, haine și o ladă cu țoale.

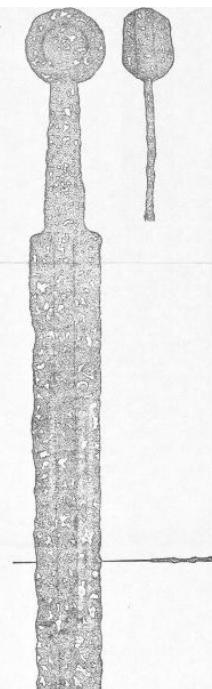
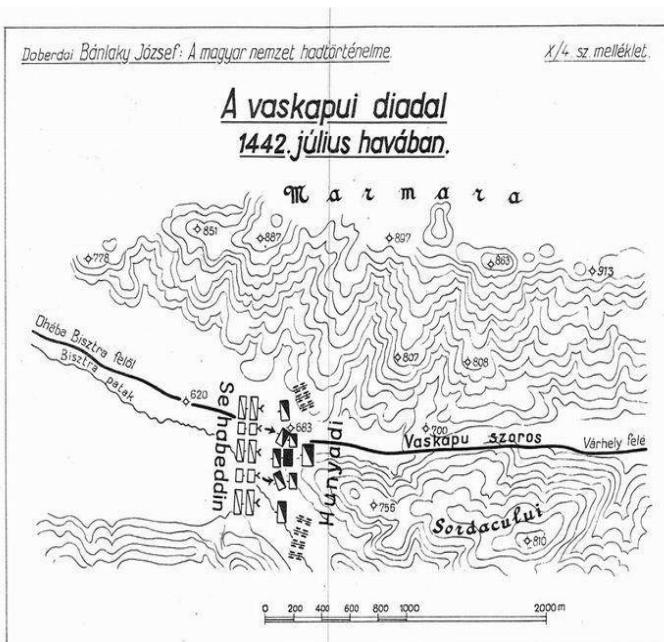
Lada cu țoale sau lada de zestre avea în interiorul casei țărănești o funcție asemănătoare dulapului orășenesc. Ea se afla așezată la capătul unui pat, în mod frecvent a celui de pe peretele din stânga intrării din tindă. În ea se țineau hainele bune. Acestea se dădeau ca zestre la nuntă. Lada de zestre era de formă paralelipipedică, fiind alcătuită din patru picioare massive, în profil dreptunghiular, în care se îmbinău pereții (două scânduri) și fundul. Capacul era alcătuit din două scânduri prinse la capete în căpătăie drepte în profil triunghiular. Decorul geometric și fitomorf era dispus pe partea frontală a piesei și pe capac. Fața prezenta două registre dispuse orizontal cu casete cu X-uri, cruci drepte, flori, linii oblice. Cromatica era de culoare neagră culoarea naturală a lemnului afumat.

Lada de zestre, local denumită „ladă de țoale”, se făcea de către diferiți oameni din satul respectiv fără ca aceasta să constituie o ocupație măcar temporară a lor. Era simplă, joasă, cu capacul plat, făcută din fag și rar ornamentată cu linii crestate, paralele sau încrucișate, atât pe capac cât și pe cele trei suprafete vizibile. Dimensiunile sale erau: 1,30 cm lungime, 0,70 cm lățime, 0,80 cm înălțime. Mai întâlnim și lăzi de zestre cu capac oblic și cu capac drept, ornamentate cu motive geometrice.

Lada de zestre din Băuțar (foto)

Lada de zestre din Băuțar, datată din primul sfert al secolului XX, este executată din lemn de fag ce a fost tăiat cu fierastrăul, cioplit cu securea, apoi fasonat cu mezdreaua, afumat, scobit cu dalta, găurit cu sfredelul, îmbinat în pană și uluc, fixat în cuie de lemn, incizat și pictat cu pensula. Are o înălțime de 62 cm. Se află în patrimoniul Muzeului Național al Țăranului Român din București.

SURSA: TIBISCUM Studii și comunicări de etnografie-istorie, nr.1/1975, Caransebeș
<http://classate.cimec.ro/Detalieu.asp?tit=Lada--Lada-de-zestre&k=5967F054876D4C709DB905919D66E172>

Ana-Cristina POPESCU

Satul cu tradițiile și obiceiurile lui desprinse din poeziile în grai bănățean

Satul cu tradițiile și obiceiurile lui se regăsește în sufletul fiecărui român. Nu există român care să nu-și amintească cu drag de portul tradițional, de obiceiurile și tradițiile care i-au luminat copilăria, de primii ani de școală, chiar dacă viața l-a purtat pe drumuri străine. Românul, în ciuda faptului că viața l-a purtat departe de locul natal, nu uită să păstreze învățătura primită de la predecesorii săi.

„Givăniț româneșce“ este mesajul poetului în grai Iancu Almăjan Bănațanu. „Vorbiț să-ntăliagă lumia dî la sat / [...] / Nu stâlșit prîn șpiluri limba me română / [...] / Spuni-ț româneșce pră unge îmblaț.“ Se poate observa că românul născut și crescut la sat își iubește și respectă atât de mult graiul strămoșesc, încât îl poartă în sufletul lui mereu și-l redă în versuri, versuri în care oglindește obiceieri specifice zonei în care s-a născut și a crescut, portul tradițional, ocupăriile de bază ale oamenilor de la sat, cântecul horelor, dorurile din suflet. Prin graiul strămoșesc țăranul român se identifică cu tot ceea ce are mai sfânt, dragostea de mamă, dragostea de neam și țară, obiceiul strămoșesc, portul din străbuni lăsat, ocupăriile, tradițiile legate fie momentele de trecere din viața omului, fie de sărbătorile religioase, hora și cântecul popular.

„Scriitorul dialectal scrie artistic, ca un scriitor adevărat, dar ce îl diferențiază de scriitori este limbajul. El încearcă să confirme valoarea sensibilă a cuvântului dialectal în registrul limbii scrise.“¹

„Cât trăim pe-acest pământ, / Până morții îi dăm vamă, / Lucru-n Lume nu-i mai sfânt, / Ca și dragostea dă mamă.“ mărturisește scriitorul Ionel Iacob-Bencei în poezia „Crez“. Crezul omului din popor este liniștea, bogăția familiei sale, respectul față de mama care i-a dat viață. Atunci este mulțumit și fericit țăranul român, când familia sa este numeroasă și se bucură de toate darurile lui Dumnezeu revărsate pe pământ.

Alături de dragostea sfântă ce o poartă familiei se află și dragostea față de țara sa, de neamul său românesc „Dor dă sat și dor dă Țară, / Dor dă vânt dă primăvară,“ („Dor“, Ionel Iacob-Bencei).

Nu poți să vorbești de satul românesc fără să prezinți frumusețea costumului tradițional. Într-o poezie în grai publicată de mine în 2009, în volumul „Îndrăgostiți de poezie“, am prezentat costumul țărăncii române „Eu mi-s floare gin Bănat, / Graiul gin străbuni lăsat / Cu sfîntănie l-am păstrat / Ș-în suflet l-am purtat / Ș-o să-l port cu min' mereu / Cât mă lasă Dumnezău. / Eu mi-s neam ge Cărășan, / Pui mândru ge gugulan, / Eu Tân portul gin străbuni, / Cu cătrântă și ciupag, / Cu opreg, poale, laibărac, / Duminica la horă mă îmbrac. / [...] / Haine săngură îmi țăs,“. Cotumul tradițional al țărăncii române este compus din cărpă, baticul ce-i acoperă capul, ciupag, o cămașă peste care poartă în funcție de anotimp laibăr sau pieptar (vestă), cojoc, poale (fustă), catrință (șorț înflorat), opreg (țesătură cu franjuri purtată peste poale), brâu și opinci (încălțăminte de piele sau cauciuc). Costumul tradițional al țăranului român are pe lângă opinci, cojoc, pieptar și laibăr, obiecte vestimentare bărbătești precum izmene (pantaloni) și cămașă lungă legată la mijloc cu un brâu. Costumele tradiționale erau făcute de oamenii satului și aici putem aminti că țărani erau buni meșteșugari. Pe lângă faptul că erau buni zidari, dulgheri, covaci (fierari), erau și foarte pricepuți în confecționarea textilelor. Un rol important în confecționarea textilelor l-a avut războiul de țesut unde se confecționau cămăși, izmene, poale, laibăre, pricovițe, covoare etc. Unii țărani erau și iscusiți cojocari, confecționau îmbrăcăminte și încălțăminte din piele.

„Camil Petrescu spunea: Este un lucru neîndoios că dintre toți țăraniii români de pretutindeni, bănațenii sunt cei mai citiți și cei mai cunoscători de carte... țărănește bănățeană dă dovadă de un extraordinar simț artistic.“²

Ion Vornic Rîncu numit și Moș Ion Rîncu vorbește de satul lui natal, Vârciorova, în poezia „Satu' drag“ punându-l în strânsă legătură cu viața religioasă și anii de școală „Vârciorova, cuibu-n care / Am vădzu-

pământ și soare, / [...] / Litărele dă cipari / Le-nvățai dîn călindari, / După care, cu sfială, / Am ajiuns copil dă școală...“

Primele școli au fost înființate în incinta bisericilor, iar Ion Vornic Rîncu, respectând parcă acea veche tradiție a învățământului ce era legat de viața religioasă a învățat să citească utilizând calendarul bisericesc, ca mai apoi să-și desăvârșească învățatura pe băncile școlii.

Multe poezii în grai bănățean prezintă obiceirile omului de la sat în preajma marilor sărbători creștine precum Crăciunul și Paștele.

Dorina Șovre în poezia „În ajun dă Crășiu“ înfățișează pregătirile ce se fac în gospodării în Ajun de Crăciunului, dar și obiceiuri rurale precum pițărăii. „Fașe mama pită-n țăst / Și frământă la colăși, / Vre după atâtă post, / Să-i împartă la sărași. / Dîn cigane fur cârnaț / Și îl mânc cu colăsei, / Șäge soru-me-a-n târnaț / Să plecăm în pițărăi.“ Colăceii (pâinea) și cârnațul înseamnă bogăția casei. Țăranul din rodul cel bogat dă prima dată de pomană și celui sărac, pe urmă îl gustă și el, aducând astfel mulțumire lui Dumnezeu. Pițărăii sunt copiii ce au adunat din timp lemn, vreascuri, tulei (cocenii) și au aprins focul în seara zilei de 23 decembrie. Focul odată aprins va fi menținut de pițărăi până în zorii Ajunului Nașterii Domnului, în 24 decembrie. Acest foc din noaptea Ajunului reprezintă în tradiția populară focul în jurul căruia au stat ciobanii să se încălzească când au fost vestiți de către îngeri că s-a născut Mesia. În Ajunul Crăciunului, 24 decembrie, dimineața, copiii ce au vegheat toată noaptea în jurul focului, pornesc din poartă în poartă ca să primească pițărăi (pâini mici). În timp ce aleargă de la o poartă (ușă) la alta utilizează strigături specifice evenimentului: „Dă-mi și mie un pițărău, / Cât de rău, / Să mă duc cu Dumnezeu.“ Primului pițărău i se dă de către găzdă și câte o bucată de cârnaț, simbol al bogăției unei case „Ne dați ori nu ne dați, pâine cu cârnați.“, dar și boabe de porumb etc, simboluri ale bogăției unei gospodări. Seara, în Ajunul Crăciunului, pițărăii, merg să colinde pe la casele oamenilor vestind Nașterea Domului. „Colinde, colinde / E vremea colindelor.“ (Mihai Eminescu)

Ioan Cîrdu în poezia „La tăiatu' porcului“ vorbește despre un obicei de la sat, premergător Crăciunului, Ignatul. „Dă tri zile să-nțaleg Ghiță și Măria lui / Să facă să iasă bine, cu tăiatu' porcului. / Acum îi vremea lor, porcii îi taie tăt natu' / Nu îi bine să-l mai țâñem după ce-o trecut Ignatu!“ „Folcloristul Petru Caraman consideră că obiceiul tăierii porcului din ziua de Ignat își află rădăcinile în tradițiile antichității romane. Lumea romană practică acest sacrificiu la Saturnali, între 17 și 30 decembrie, consacrându-l lui Saturn, la origine zeu al semănăturilor. Porcul însuși era socotit ca întruchipare a acestei divinități, a cărei moarte și reînvierire se consuma la cumpana dintre anul vechi și anul nou. Este însă vorba de un transfer al obiceiului, de la data la care se celebra inițial anul nou în lumea romană: începutul primăverii, al seamanaturilor, la sărbătorile ce precedau Calendele lui Janus, adică la Saturnalii.“ 3 Tăiatul porcului include și unele pregătiri precum pregătirea căldării, postavei (șiuvanului alb). „Să-l pârlim cum îi mai bine, adă tri sarsini dă paie, / Să să vadă și la noi, foc mare și vâlvătaie!“ Ritualul tăierii porcului constă și în sortarea cărnii, pe urmă împărțirea ei pentru pomana porcului, pentru sărbători, carne friptă, tocătură, cârnați, tobă, caltaboși, șuncă, cotoroage, etc.

Ion Jorzu în unele din poezile lui în grai vorbește despre obiceiuri ce se desfășoară cu prilejul Învierii Domnului „Vin Pașcele, cu colăși / Și cu oauă fărbuice, / Cu miros dă cozonași / Și cu babe pocăice. / Iară trăbă țoale noi / Și păpuși, la copilaș“. De Paște oamenii de la sat se înnoiesc atât material, își fac haine noi, cât și spiritual „babe pocăice“ pentru a fi vrednici de o sărbătoare a luminii, a Învierii.

Ştefan Pătruț în poezia „În Săptămâna Mare“ prezintă semnificația sunetului de toacă. Toaca cheamă creștinii la biserică, la rugăciune și îndreptare.

Unele poezii în grai bănățean vorbesc despre rugă, petrecerea ce se desfășoară după slujba religioasă ce are loc cu prilejul comemorării sfântului ce patronează biserică din sat. „Cu mulce dzâle-năince, / Tot gospodaru' cu mince, / Casa dă rug-o găceșce / Și goșcii la rugă-i povceșce, / Că nu-i altă mare fală / Să ai casa-n rânduială, / Bucace bune pră masă / Petrecerea fain să iasă, / Goșcii ce-n prag o să-ți vină / S-aibă parce dă ogină,“ ne spune Petru Peța în poezia „Rugă în Banat“.

Despre tradiția țăranului bănățean de a recolta porumbul după ce cade bruma vorbește poeta Ana Caia în poezia „La cules de cucurudz“ „Dă vo tri nopț și giumace, / Cage brumă pă răzoare / [...] / Neamurili și veșinii / Să adună-n ortăsie, / Împrumută cotăriță / Loitre mari pun la cozie.“, iar despre culesul fructelor toamna

pentru a face dulceață, compot și răchie, poetul Gheorghe Brebenar „Şinie o făcut căzanu, şinie l-o inventat? / O fi fost un om cu carcie, ori un mare învățat?“

Tot Ana Caia amintește într-o poezie în grai despre existența sălașelor, locuința de vară a țăranului român. Vara, omul de la sat, se muta la sălaș pentru a lucra pământul și a îngrijii de animale. „Mi-amincesc dă taicamoșu / Cum săgea, propcit în boată, / Când pădza vo doaua noacini“ („La sălaș“), în timp ce poetul Ioan Albu ne amintește într-o poezie de carul cu boi.

Superstițiile din lumea satului sunt surprinse de poeta Maria Mândroane în poezia „Cântă șiomvica“, ciovica fiind pasărea ce se presupune că ar anunța moartea unui om, dar și de Ștefan Pătruț în „Strigoniu“.

Satul este locul unde înțelepciunea și-a făcut casă. Descoperind viața de la sat cu tradițiile și obiceiurile ei, prortul și graiul strămoșesc și nu doar descopernid-o, ci simțind-o în ființa noastră ne înțelpțim, aflăm frumusețea, sfîrșenia obârșiei noastre.

Note:

1 Ion Căliman, Ion Gheră, Georgeta Popa, Poezia Dialectală în context actual, Editura Nagard, Lugoj, 2010, pag. 31

2 Idem, Ibidem, pag. 62

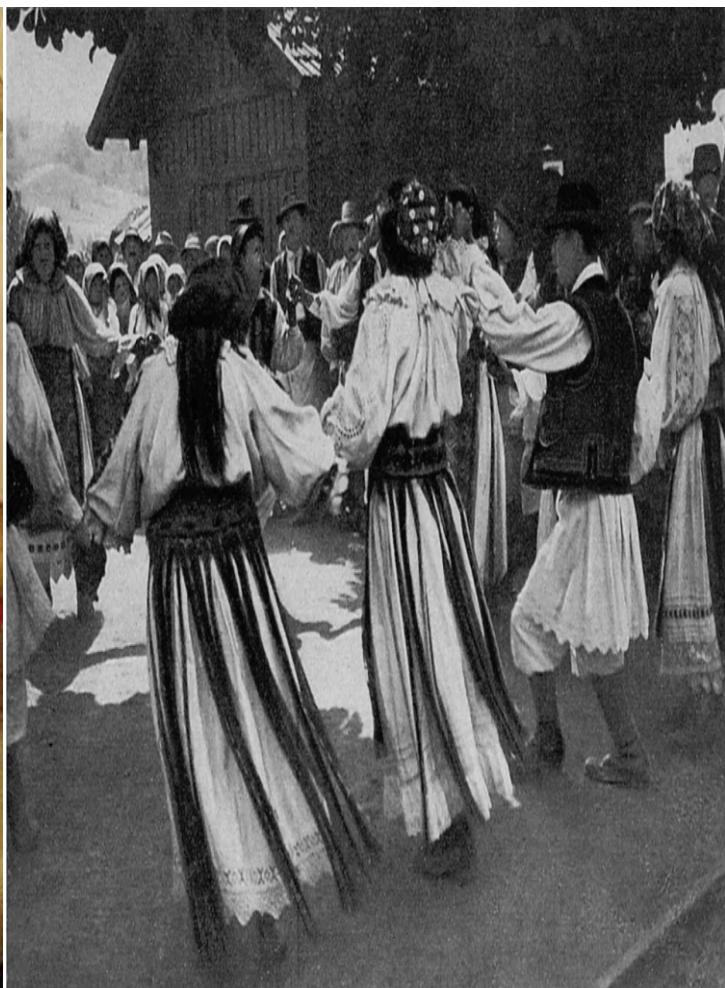
3 <http://www.traditii.ro>

Bibliografie:

1 Căliman, Ion, Gheră, Ion, Popa, Georgeta Poezia Dialectală în context actual, Editura Nagard, Lugoj, 2010.

2 Turcuș, Aurel, Poezie în grai bănățean, volumul 1, Editura Orizonturi Universitare, Timișoara, 2009.

3. <http://www.traditii.ro>

Lissette Ioana LATCHESCU

SILVA

CAPITOLUL I

Hei! Da, îmi place să cânt melodia asta ca să mă liniștesc. Pentru început, numele meu este Silvia, toți membrii familiei îmi spun „Silva“, asta însemnând pădure, un loc liniștit, un loc aidoma sufletului meu. Am împrumutat de la natură, de la scoarța copacilor, parul șaten deschis, ochii caprui și de curând m-am mutat într-un oraș nou. Eu am o familie mare și din această cauză ne mutam destul de des, în funcție de preferințele fiecăruia. Nu știu cat voi rămâne în noul oraș împreună cu familia mea, dar îmi doresc să cercetez fiecare colțisor al lui. De vreme ce am 15 ani și sunt deja liceeană, aş putea rămâne aici cu fratele meu mai mare, Leigh, eu îi spun Ley, să zicem că ne înțelegem bine. De ceva timp m-am transferat la liceul din oraș. Îmi place acest liceu. Mi-am făcut deja câțiva prieteni. Cred că doresc să finalizez studiile liceale în acest loc nou și misterios. De ce misterios? Vă povestesc. Poate, poate la fel de misterios ca mine.

Stăteam așezată pe pervazul geamului privind stelele și cântând, când aud câteva mărâituri și un țipat. Cred că sunetele ciudate veneau din pădure. La un moment dat am încercat să descifrez țipătul. Era un țipăt de fată. Oare ce facea în padure noaptea, în jurul orei 12?

Am sărit de pe pervaz și am luat-o la fugă spre pădure. Până atunci nu am mai vizitat pădurea aceea, doar ce m-am mutat de curând în apropierea ei. Doream să o vizitez ziua pentru prima dată, dar acum era o urgență, un țipăt. O fată striga după ajutor. Odată ce am intrat în pădure, am început să alerg din ce în ce mai tare printre copaci, iar țipetele se auzeau tot mai puternic. Din fugă am putut vedea în fața mea o fată. Era cam de vârstă mea. Stătea pe jos, lângă un copac, iar în fața ei se afla un lup mare. Cred că lupul acela nu era unul firesc, ci un vârcolac ademenit de razele lunii. M-am avântat între fată și vârcolac chiar în momentul în care acesta se pregătea să-și devoreze prada, prin urmare am fost aruncată la pământ de fioroasa creatură.

-A! se auzea țipătul fetei speriate.

-Nu mai striga, am încercat să o liniștesc, te ajut eu!

Împinsesem vârcolacul de pe mine, cu o forță pe care nu am crezut s-o am vreodată. Acesta, dat la o parte, a început să mă privească nervos, dar după câteva clipe de socoteală a încercat să ajungă iarăși la fată. La fiecare încercare a lui, eu îi stăteam în cale. Văzând acest lucru, creaatura, a mărâit odată puternic anunțând că o să mă atace. Atunci ochii mei au devenit roșii. Pe semne că și eu eram un vârcolac, dar trebuia să cunosc un loc ciudat, într-o nopate cu lună plină, ca să pricep acest lucru. Nu, nu mă puteam transforma. Nu era locul potrivit. Ce ar fi spus acea fată? Mâine ar fi aflat tot orașul, fiindcă noul meu oraș era suficient de mic pentru că știrile să circule repede. Am întins doar mâna sa-l ating pe acel sălbatic animal. Am simțit că era de fapt un pui. Puiul lunii nu a înțeles gestul meu de a-l cunoaște și a sărit la mine. O singură lovitură i-am dat, o mâna stângă, în spatele gâtului și acesta a căzut fără suflare.

-E mort, a întrebat fata?

-Nu, doar a leșinat, i-am răspuns, ridicându-mă de pe jos.

-Cine ești tu, a continuat fata, de această dată mai puțin speriată?

-Nu contează cine sunt eu, ci cum ai ajuns tu în această pădure noaptea? Ai avut noroc că locuiesc în apropiere

și te-am auzit.

- M-am plimbat prin pădure și am rătăcit drumul. Încercând să-l găsec m-a prins noaptea.
- O să te ajut eu să găsești drumul. După ce te scot din pădure crezi că te descurci singură?
- Da, sigur!
- Atunci e bine.

Timp de zece minute am mers alături. Când am zărit lumina caselor de pe strada mea i-am spus fetei că am ajuns. Ea mi-a mulțumit și s-a pierdut printre clădiri.

Întoarsă acasă am căutat niște documente vechi într-o valiză, chiar dacă mâine trebuia să merg la școală și să mă port cât mai normal.

Am descoperit în acele documente că familia mea era descendenta îmblânzitorilor de vârcolaci și alte creațuri. Prin urmare eu sunt o Tamer, am puterea de a calma și controla vârcolacii. Acum îmi explicam episodul din pădure. A fost prima mea întâlnire cu necunoscutul, un necunoscut atât de atrăgător. Descoperirea mea merita toată atenția. Am încercat să mă transform, dar nu am reușit o transformare în totalitate, îmi apăruseră doar urechi și cozi de animal. Acum trebuia să camuflez noul meu chip, era secretul meu. Oamenii din jur nu trebuiau niciodată să afle ce transformări se petrec în mine în nopțile cu lună.

Pe când mă pregăteam să adorm să venit în camera mea Ley, deranjat că a auzit zgomote ce i-au întrerupt odihna.

- De ce nu dormi, m-a întrebat Ley?
- Am fost în pădure.
- Noaptea, în pădure? N-ai idee ce periculos este?
- Am auzit șipete în pădure și am salvat o fată de vârcolac.
- Ai descoperit că ai calitatea acesta?
- Acum sunt un Tamer, pot avea grija de mine, până la urmă asta e treaba mea.
- Și dacă vei fi rănită?
- Toți putem fi răniți, este un risc pe care ni-l asumăm.
- Încerc să te protejez, nu ai un Familiar să te ajute. Poate îți amintești ce a pățit Dalien?
- Știu prea bine ce a pățit, i-am răspuns eu cu ochii în lacrimi, dar acest lucru nu înseamnă că voi păti la fel.
- Poți să faci ce dorești, eu te-am avertizat.

Da, încă nu aveam un Familiar, dar îmi puteam purta de grija. Îmi amintesc că am făcut ceva antrenamente în copilărie, pe atunci nu înțelegeam pentru ce. Acum înțeleg. Am ajuns într-un oraș nou unde am descoperit o altă latură a ființei mele. Acest lucru mă va țin aici, cred că mult timp.

Dalien a fost sora mea mai mare. Fratele meu a iubit-o mult, iar acum vrea să mă protjeze aproape de orice ca să se revanșeze față de sora noastră pe care nu a putut să-o ajute la timp.

Stelele și-au continuat spectacolul în acea nopate misterioasă, iar eu descopeream în mine ceva nou, ceva ce merită explorat.

Religie / Colinde / Scenete

Radu BOTIȘ

Vine iarăși Domnul Sfânt

Colindă

Lerui ler, scobor din cer
Îngeri sfinți, în rugăciune

Dorind parcă a ne spune
Adevăr dintru mister.

Colindăm colinda sfântă
Glasul bunului creștin,
Lumea întreagă azi cuvântă
Frați creștini, mai buni să fim.

Iar străbatem prin troiene
S-aducem în casa voastră,
Veșnicia, la fereastră;
Din înalt zăpada cerne.

Vine iarăși Domnul Sfânt
Într-o clipă de împăcare,
Dăruind, la fiecare
Mântuitorul Cuvânt.

Împrejur cad fulgi de nea
Slova sfântă-n rugăciune,
Domnul cerului ne spune
Iar s-a născut steaua Mea.

Ana-Cristina POPESCU

Cândva în noaptea sfântă

Scenetă

Povestitorul:

Azi pe cerul infinit
O stea mândră a strălucit,
Îngerii pe nori zburau,
Osanale ei cântau.

Și sub cer toată natura
Cântă imnuri, iar făpturi

În bătaia penitei

Slavă aduce pe pământ
Domnului Prea Bun și Sfânt.

Paradisul e în toate
Și sfințenie-n libertate,
Noaptea sfântă, luminoasă,
Căci Dumnezeu ne veghează.

Prin profeti ni s-a vestit,
Căci pe Fiul Său iubit,
Dumnezeu o să-l trimîtă,
Moartea va fi biruită.

Și un înger lin coboară,
Cu căldură înconjoară
Păstorii de lângă foc,
Oprindu-i din a lor joc.

Cu o veste minunată,
Fruntea lor încordată
O încununează azi
Și le șterge al lor necaz:

Îngerul:
Sculați păstori, vă grăbiți
Și spre staul să porniți,
Că astăzi pe-acest pământ
S-a născut un Domn Prea Sfânt.

Iată steaua luminoasă,
Îngerii în cor serbează
Nașterea lui Mesia,
Acum s-amplinit prorocia.

Povestitorul:
Păstorii-n glas îngeresc
Colind mândru ei grăiesc
Și la staul se grăbesc,
Lui Dumnezeu mulțumesc.

Într-o iesle stă Iisus,
În sărac locaș, de sus
Pe pământ, întru smerenie
A venit, spre mângâiere.

Boi cu aburul ușor,
Miei zglobii, încetișor,
Încălzeau pe Cel Prea Bun,

Religie / Colinde / Scenete

În sălașul lui Crăciun.

O lumină-i înconjoară
Și păstorii-n cet intrără
Să se-nchine cu sfială,
Cu căldură-n inimioară.

Păstorul I:
Maică Sfântă ne iertați
C-am venit să ne lăsați,
Să ne încinăm și noi,
Cei săraci pribegi și goi.

Păstorul II:
Pe când la foc ne încălzeam,
Glas de înger auzeam
Și-am aflat că s-a născut
În acest sărac locaș
Cel Fără-de-nceput.

Maica Domnului:
Îndrăzniți sărmani păstori,
Dumnezeu v-a trimis pe voi,
Căci smerenia El iubește
Și pe tot cel ce adevărul,
Binele înfăptuiește.

Povestitorul:
De la răsărit cu-alai
Au pornit la drum trei crai
După steaua ce le-a vestit
Cămpăratul a venit
Pe pământ spre bucurie,
Spre izbândă, izbăvire
Și la Irod a ajuns
Când steaua-n nori s-a ascuns.

Magul I:
Împărate mult lăudate
Ne iertați că pe-nserate
Am venit să deranjăm
Cu o-ntrebare să aflăm;
Unde pe acest pământ
S-a născut un Prunc Prea Sfânt,
S-a născut un Împărat
Mult iubit și așteptat?

Magul II:
De-avetă știre te-am rugă

În bătaia penitei

Veste mare de ne-ați da,
Căci o stea ne-a călăuzit,
Spre al tău ținut am venit.

Irod:
Împărat prea luminat
Să se nască a cutezat?
Dar mergeți degrabă și mă vestiți
Dacă pe Prunc găsiți.

C-am să vin să mă încin
Pruncului ce semn divin
S-a numit Mare-Împărat
Și o lume-ntreagă l-a așteptat.

Povestitorul:
Magii cum iar au pornit
Steaua ce bucurie a vestit
Pe cer iar a răsărit
Și spre sălașul sfânt i-a călăuzit.

În lăcaș ei au intrat
Și la Prunc s-au încinat,
Mândru ei au cuvântat,
Cu daruri l-au onorat.

Magul III
De la răsărit am venit,
După o stea ne-am călăuzit,
Căci pe cerul infinit
Mare semn noi am zărit.

Împărat bland ne-a fost trimis
Și răul a fost învins,
Încinare am venit
Să-i aducem ne-am grăbit.

Magul I:
Eu Baltazar mă numesc
Iar craii ce mă-nsoțesc
Sunt Gașpar și Melchior
Și-am venit încetișor,
După o stea prea luminoasă,
Să slăvим minune frumoasă
Și daruri noi i-am adus
Pruncului trimis nouă de sus.

Magul II:
Aur, căci e împărat

Mult vestit și așteptat,
Tămâie că-i cărturar
Și smirnă, smerit, scump dar.

Povestitorul:
Magii-n vis au fost vestiți:

Îngerul II:
Pe Irod să-l ocoliți,
Căci cu viclenie vrea
Pruncului viața să-i ia.

Povestitorul:
La Iosif apoi în vis,
Din frumosul paradis,
Un înger a apărut,
Sfătuindu-l i-a cerut:

Îngerul I:
Ia pe Prunc și Mama Sa
Și în noaptea asta
Spre Egipt vă grăbiți,
Viața pruncului să păziți.

Povestitorul:
Glas de jale se-auzea,
Rahela amar plângea:

Rahela:
Copilașii mei iubiți,
Foarte scumpi și doriți,
Irod crudul v-a răpus,
În nebunia-i a distrus,
Suflet de mamă a străpuns,
Pentru tron, împărătie,
Pentru pământeasca-i măreție.

Povestitorul:
În Egipt Iisus creștea,
Lângă Iosif, mama sa
Și cu duhul se-ntărea
Pentru a salva lumea.

Keszeg Andraada

Crăiasa cea albă și magia sărbătorilor de iarnă

Crăiasa Iarnă, cu părul despletit, împodobit cu flori sclipitoare de argint, coboară în grabă prin munți și văi, înghețând tot ceea ce îi ieșe în cale.

În goana ei trece printre brazii înalți care își apleacă vârfurile firave și își leagănă ușor cetina îngreunată de povara zăpezii.

Șuierând din toate puterile, iarna coboară prin păduri, trimițând viețuitoarele să intre în adăposturi.

Rareori se mai ivește câte un iepuraș speriat sau câte o vulpe flămândă. Tremurând, copacii triști și goi visează la zilele frumoase în care ascultau cântecele păsărelelor, glasurile drumeților care străbăteau cu greu potecile

înguste.

Încet, încet, crăiasa ajunge deasupra câmpilor, pe care le acoperă cu un covor alb și și gros de nea. Conturându-și drumul, ea ascunde casele sub căciuli groase de blană albă și țese la ferestre flori sclipitoare de gheăță.

Ninge ca-n povești, iar copiii sunt fericitori. Ei merg la săniuș pe dealuri. Glasurile lor cristaline răsună în depărtare.

An de an, albul imaculat al zăpezii, ne aduce magia sărbătorilor, ne aduce căldură în suflete și ne învață să fim darnici și buni.

Crăiasă dragă, îți mulțumim pentru magia ta!

Semnele de circulație

Trăim într-o lume a vitezei, aşa că vrând, nevrând, trebuie să avem grijă de siguranța noastră. Din acest motiv trebuie să învățăm anumite reguli și semne de circulație. Încă din copilărie, în primii ani de viață, părinții ne protejează și ne învață să traversăm strada. La școală avem multe activități la care participă domnii polițiști. Astfel învățăm multe lucruri interesante pentru siguranța noastră.

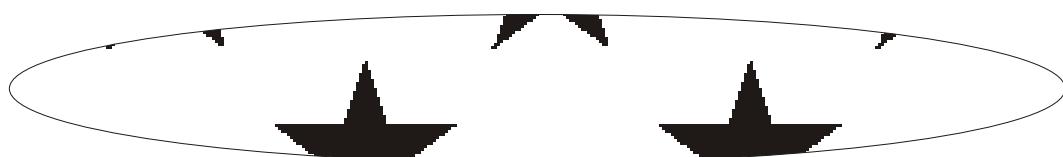
Printre cele mai importante semne de circulație se află și semaforul.

Semafoarele sunt corpuri luminoase care sunt foarte des întâlnite. Fiecare semafor este alcătuit din trei culori. Culoarea roșie este cea mai fierbinte dintre culorile primare. Roșul este una din primele două culori ce se află în preferințele oamenilor. Bătrânnii noștri spun să nu purtăm roșu în apropierea curcanului sau a gâșcanului, deoarece ne aflăm în pericol de a fi atacați de către aceste păsări. Astfel culoarea roșie de la semafor înseamnă interzis.

Culoarea galben este culoarea intermediară din semafor. Ea este culoarea cea mai caldă, fiind asociată cu soarele, cu stări de bucurie.

Verdele este culoarea liniștită, culoarea ierbii și culoarea primăverii. Tocmai de aceea culoarea verde a semaforului este culoarea mult așteptată de cei din trafic, pentru că permite trecerea.

Respectarea regulilor de circulație ne face să progresăm. Oamenii trebuie să înțeleagă cât sunt de importante aceste reguli și semne de circulație.

Doican Florina

Adunarea provizilor

Vine iarna și animalele se pregătesc de hibernare. Veverița, vulpea și lupul s-au gândit să plece în căutarea provizilor pentru iarnă.
Ningea. Veverița plecase către casa prietenei ei, vulpea. Vulpea a așteptat-o cu ghiozdănelul pregătit. Și-a pus în ghiozdănel niște apă și trei pești. Amândouă au

mers spre casa lupului, dar acesta le-a așteptat cu ghiozdănelul gol. Toți trei au pornit spre nord, spre locul unde se afla un lac plin de pești.

Lângă lac i-a așteptat un urs care nu i-a lăsat să se apropie de apă. Vulpea a dat ursului un pește din ghiozdănel și acesta le-a lăsat liberă calea.

Au prins mulți pești vulpea și lupul, iar veverița a adunat castane.

Cu provizile adunate s-au întors spre casă, însă lupul s-a abătut pe la o măcelărie și a fost prins și dus la Grădina Zoologică.

Cu provizile adunate vulpea și veverița vor trece cu bine iarna.

Cristina-Maria Iancu

Flori de gheăță

A venit iarna. Totul este acoperit cu o mantie pufoasă și albă de zăpadă. Casele, pomii, câmpii și străzile din jur dorm sub pătura albă de nea. Zilele scurte și din ce în ce mai geroase continuă cu nopți lungi de iarnă.

Într-o dimineață geroasă de iarnă, după o noapte plină de vise ca în povesti, m-am uitat la geam și am văzut că este acoperit cu un strat de gheăță care forma minusculă desene minunate.

Apropiindu-mă de geam, am putut observa natura înghețată. Imagini de poveste mi s-au deschis în fața ochilor: crenguțe cu flori, păsărele, steluțe de diferite dimensiuni, fulgi magici, mici și mari. Toate imaginile m-au purtat într-o lume de basm din care m-a trezit o vrăbiuță ce a atins în zborul ei fereastra.

Am dat vrăbiuței să ciugulească niște firmituri, pentru că mi-am dat seama că este flămândă. În timp ce vrăbiuța își lua micul dejun s-au ivit primele raze de soare.

Am privit minunatele flori de gheăță, pe urmă razele soarelui și nu știam ce să aleg. Razele solare au săgetat geamul, dar florile de gheăță au rămas vizibile. În acel moment am simțit o bucurie imensă, aveam și lumină și flori de gheăță.

Mihailă Mario Marco

Cântecul apei

Încă îmi aduc aminte de plimbarea prin dumbravă cu bunicul meu. Ne-am plimbat până când am auzit un sunet ce curgea lin printre copaci. Am ascultat, pe urmă am înțeles, era sunetul cristalin a micului râu ce răsună asemenea unei orchestre de greieri.

Bunicul m-a invitat să stau pe iarbă și să ascult cântecul apei.

L-am ascultat. În timp ce stăteam pe iarbă și ascultam cântecul apei am observat o fătură ce

s-a ridicat dinspre râu ca un nor. Rochia ei era albastră ca cerul. Crăiasa râului părea să zâmbească, când bunicul m-a atins.

Cântecul apei mă adormise și am visat.

Andreea Bartic

Sărbătorile de iarnă

Iarna este unul din anotimpurile mele preferate, deoarece mereu văd luminile minunate care luminează străziile asemenea soarelui, iar copiii merg din casă în casă ca să vestească nașterea Domnului Iisus Hristos.

Îmi aduc aminte foarte bine perioada sărbătorilor de anul trecut. A fost minunat. Miroslul bradului îmi amintea de primii ani ai copilăriei mele și ce nerăbdare aveam ca Moș Crăciun să treacă și pe la mine cu cadourile frumos împachetate. Îmi aduc aminte cu drag de colindele din Ajunul Crăciunului, de miroslul cozonacilor. Îmi aduc aminte când, anul trecut, niște copii mai necăjiți au venit la mine la ușă și le-am spus:

-Poftiți înăuntru, vă rog!

-Mulțumim! Am venit să colindăm.

Și copiii au început să cânte „Steaua sus răsare“ și să vestească prin acest cântec Nașterea Domnului.

După ce copiii au terminat colida i-am servit cu dulciuri și suc, pe urmă m-am dus în camera mea unde aveam niște cadouri frumos împachetate ce conțineau îmbrăcăminte, le-am luat și le-am oferit cadou.

Părinții mei au fost mulțumiți, că am renunțat la ceva ce era al meu și am ajutat pe cel aflat în nevoie.

Crăciunul a trecut și a venit noaptea Anului Nou. A fost primul Revelion pe care l-am petrecut împreună cu buna mea prietenă Lavinia, dar și cu prietena mea Cristina. A fost o noapte minunata asemenea focului de artificii viu colorat.

În pragul sărbătorilor ar fi frumos ca toți oamenii să fie mai buni, să dăruiască semenilor cadouri și zâmbete.

Ştefoni Ovidiu

Vioara și fata cea frumoasă

Într-un micuț sat aflat la marginea unui oraș trăia o familie foarte săracă ce își doreau să se bucure și ei, măcar cu prilejul sărbătorilor de iarnă, de toate bucatele ce nu și le permitneau.

Pe strada unde locuia acea familie a trecut o femeie bătrână ce a dăruit fiicei familiei, Amanda, o vioară.

Amanda a mers la oraș, a ocupat un loc pe marginea fântânii din piața cea mare și a început să cânte. Oamenii i-au ascultat cântecul și i-au dăruit câte ceva.

Cântecul viorii și fata cea frumoasă a împlinit dorința familiei. Au avut și ei sărbători îmbelșugate.

Ştef Silviu Daniel

În aşteptarea iernii

Iarna este anotimpul meu preferat, deoarece iarna sunt cele mai magice sărbători: Sfântul Nicolae, Crăciunul și Anul Nou.

Luna decembrie este pentru mine luna cadourilor. Aștept cu nerăbdare cei doi moși care vin încărcați și pe urmă fug la joacă.

E superb să te joci cu zăpadă, să construiești oameni și cetăți, să alergi cu sania pe deal.

Iubesc foarte tare acest anotimp!

Cocoșilă Mario

O zi de joacă

Într-o zi însorită de toamnă, eu și prietenii mei am ieșit la joacă în parc.

Văzând vremea frumoasă am hotărât să ne jucăm cu mingea.

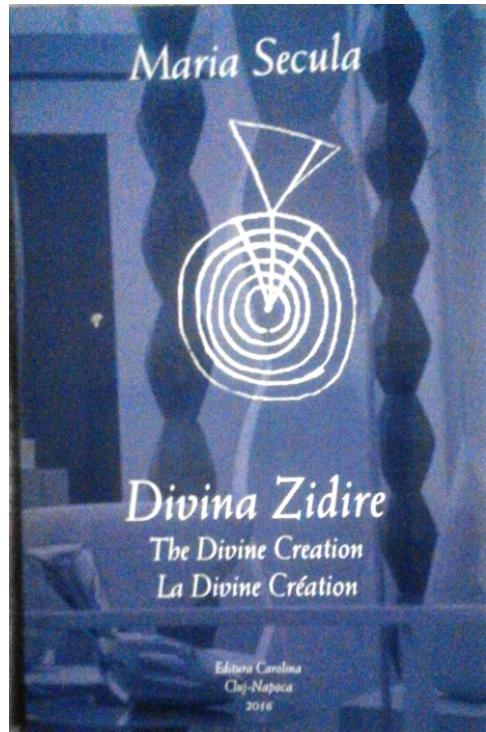
Am format două echipe și am început meciul.

Vlad a marcat primul gol, iar noi ne-am ambiționat și am jucat bine.

Golurile au început să curgă și dintr-o parte și din alta.

A fost un meci pe cinste, iar echipa mea a câștigat.

Sportul este sănătos și indică tuturor copiilor pentru a se dezvolta frumos și sănătos.

Fragment din Nota autorului - Gabriela D. Preda

Atunci când un om scrie o carte, își expune sufletul pe hârtie. Este un gest curajos să arăți lumii suferințele și bucuriile sufletului. Dar știi de ce facem asta? Pentru a vă învăța ceva, pentru a vă arăta lucruri frumoase despre viață. Dacă nu ne-am inspira din realitate, cărțile nu ar avea viață și nici scop.

Să fii scriitor este o slujbă full-time, 24/24. Este similară cu cea a unui cântăreț și ca și în alte domenii similare, are ceva special. Prin cărți spui o poveste, prin filme arăți o poveste și prin cântec simți povestea.

Acest lucru numit talent este ceea ce face pe cineva special, este caracteristica ce aduce fericire, dar vine la pachet cu suferință. Atunci când îți arăți talentul spui o poveste.

Romanul acesta nu este despre viața mea, dar este un roman important pentru mine pentru că prin el vreau să le arăt oamenilor că poți fi fericit știind adevarul, știind realitatea. Îmi trăiesc visul și vreau să arăt lumii că talentul pe care îl demonstrezi te poate duce în vîrf, că ceea ce faci este ceva special și oricine poate să își îndeplinească visul. Acest roman este o lecție de viață și sper să treceți prin viața lui Emily și să simțiți sentimentele ei aşa cum le-am simțit și eu când scriam aceste rânduri.

Vreau să spun că am avut numeroase tentative de a renunța la visul meu, dar mereu m-am întors la scris. Oricât de dezamăgită eram de mine însuși, ori de câte ori îmi pierdeam speranță, mereu am reușit să scriu și asta datorită vocației, dar și oamenilor din jurul meu ce m-au încurajat să continui să fac acest lucru. Printre aceste persoane vreau să îi mulțumesc profesoarei mele de limba română din generală, doamna Popescu Ana-Cristina, care mi-a publicat creațiile în diverse culegeri ale dânselui și m-a încurajat tot timpul să scriu. Uneori, când îmi spuneam că nu voi mai scrie, dânsa dorea să publice într-o antologie articole de pe blog, o poveste, sau chiar îmi dădea o temă pentru următoarea creație.

